

Mojmírovčan

Časopis obce Mojmirovce

ČÍSLO 7-8

JÚL - AUGUST 2023

NEPREDAJNÉ - ROČNÍK XXIX.

- Príhovor
- Samospráva obce informuje
- Z rokovania OZ
  - » Podporme kultúru v Mojmírovciach
  - Zaznamenali sme v obci
    - » Poľovnícky deň
    - » Slávnostné zhromaždenie
    - » Poľný deň v Mojmírovciach
    - » Návšteva z Indie
    - » Radosť detí z pohybu
  - Zaznamenali sme
    - » Nie je dôležité zvíťaziť, ale zúčastniť sa!
    - » Tematický zájazd seniorov
  - Z histórie
    - » 160. výročie osláv príchodu vierozvestcov
  - Rozhovor
    - » Expedícia po stopách strateného písma Slovanov
  - Zo života škôl
  - Recepty z Urmína

Titulka:
Hortenzie z urmínskej záhrady
Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Zrnko múdrosti:
„Človek nikdy nemôže vedieť, čo má chcieť, pretože žije len jeden život a nemôže ho nijako porovnávať so svojimi predchádzajúcimi životmi, ani ho zdokonaľiť v budúcom živote.“

Milan Kundera

Mojou obcou sú
MOJMÍROVCE

Vážení čitatelia,

prežívame čas dovoleniek, letných prázdnin, kedy si doprajeme viac času stráviť oddychom, relaxom a stretnutiami. Vyberáme sa na miesta, ktoré sme už niekedy navštívili, kde sme sa cítili spokojne a šťastne. No sú i takí, ktorí hľadajú iné miesta na objavenie nového, nepoznaného, opradené tajomstvom. Nech patríme do ktorejkoľvek skupiny, každej ide o spoločného menovateľa, zažiť nezabudnuteľné chvíle, pocit voľnosti, slobody, radosti, túžby zregenerovať telo i dušu. Horúce letné dni občas pôsobia unavujúco, ale určite si každý z vás nájde svoju najvhodnejšiu formu relaxu, pri ktorej naberie potrebnú energiu a silu.

V tomto dvojčísle sa dočítate o 160. výročí osláv príchodu sv. Cyrila a sv. Metoda na Veľkú Moravu. Dlhá cesta solúnskych bratov je nám blízka, keďže naše územie bolo súčasťou Veľkomoravskej ríše a sochy vierozvestcov nájdeme aj v Kostole sv. Ladislava pod chórom. Skúsenosti z cesty a putovania do krajiny, z ktorej sv. Cyril a sv. Metod pochádzali, prináša v rozhovore Andrea Bakošová. S niektorými Mojmírovčanmi sa vydala na netradičnú motorkársku púť. Cestovali s cieľom prejsť si viaceré miesta Cyrilo-metodskej cesty, duchovne sa vcítiť do misie solúnskych bratov a v konečnom dôsledku smerovať svoj život tak, aby sme našli naplnenie v kresťanských hodnotách. Možno niektorí z vás sa inšpirujú, vydajú sa po takejto, či podobnej duchovnej ceste a stanú sa tak pútnikmi súčasnej doby.

Nezabúdajme, že putovanie nemusí byť len o presune na konkrétne miesto. Metafora života ako púte je krásnym obrazom, ktorý nám zdôrazňuje, že hodnoty, ktoré si hlbšie uvedomujeme počas duchovného putovania, majú byť súčasťou nášho každodenného života.

Všetkým čitateľom časopisu prajem naplnenie letných dní pokojom, radosťou a oddychom.

Mgr. Dagmar Kiššová,
členka redakčnej rady

Uzávierka čísla:
10. deň v mesiaci.

Adresa na zasielanie príspevkov:
mojmirovcan@mojmirovce.sk

Mojmírovčan - mesačník obce Mojmírovce

Vydáva: Obec Mojmírovce
Námestie sv. Ladislava 931/7
951 15 Mojmírovce
IČO: 00308269,
telefón: 037/7798268,
e-mail: starosta@mojmirovce.sk

Zostavila redakčná rada:

Predseda:
Ing. Tomáš Poledník

Členovia:
Ing. Jaroslav Horváth
Mgr. Dagmar Kiššová
Tatiana Tóthová
Mgr. Anna Velebná

Registračné číslo časopisu Mojmírovčan: EV 3260/09.
ISSN 1339 - 0988

Zodpovedný:
Mgr. Martin Palka
- starosta obce

Redakčná rada si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky.

Neuverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciamy. Časopis je zverejnený v elektronickej verzii (PDF) na webovej stránke obce.

Grafický dizajn, dtp grafika:
Pavol Deglovič
PANTER PMD s.r.o Nitra,
0905 259 609,
e-mail:
studio@panter-pmd.sk,
www.panter-pmd.sk

Pomáhame zvyšovať bezpečnosť na cestách

Začiatkom leta boli v našej obci inštalované ďalšie dve zariadenia na meranie rýchlostí vozidiel s optickým upozorňovaním vodičov o prekročení predpísanej rýchlosti a záznamovým zariadením.

Merač rýchlosti vozidiel upozorňuje vodiča na prekročenie najvyššej povolenej rýchlosti 50 km/h, ktorú vyhláška o cestnej premávke povoľuje v uzavretej obci. Jedno zariadenie bolo inštalované na Ivanskej ceste pred dvojitou zákrutou v blízkosti požiarnej zbrojnice, pretože vchádzajúce vozidlá zo smeru od Ivanky pri Nitre často v tomto úseku nedodržiavajú predpísanú rýchlosť 50 km/h a ohrozujú tým dopravnú situáciu na križovatke ulíc Ivanská a Hasičská. Pre zvýšenie bezpečnosti dopravy v tomto úseku pribudli aj ďalšie možné opatrenia schválené dopravným inšpektorátom v súlade s predloženou projektovou dokumentáciou. Druhý merač rýchlosti bol umiestnený pri bývalom kine na Hlavnej ulici, aby vozidlá prichádzajúce zo smeru od Poľnohospodárskeho družstva Mojmírovce pred vstupom na námestie v obci rešpektovali dodržiavanie rýchlosti. Už prvé štatistické výstupy z evidencie oboch meračov ukazujú, že vodiči v prevažnej miere spomalili a znížili rýchlosť pri umiestnených meračoch. Obec sa snaží i takouto formou prispieť k zvýšeniu bezpečnosti chodcov a vozidiel v našej obci.

Z rokovania obecného zastupiteľstva

Starosta obce Mgr. Martin Palka informoval poslancov obecného zastupiteľstva o zapojení obce Mojmirovce do tvorby Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja – Strategicko-plánovacieho regiónu Nitra (ďalej len PHRSR SPR Nitra) do roku 2030. Predložený materiál – spoločný program rozvoja je dokumentom, vďaka ktorému môže územie SPR Nitra oveľa účinnejšie presadzovať svoje oprávnené záujmy a stať sa ešte silnejším partnerom pre všetkých ostatných relevantných aktérov rozvoja tohto regiónu. PHRSR SPR Nitra je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v dokumente Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030. V dokumente Operačný program Slovensko reflektuje dokument Strategický plán spoločnej poľnohospodárskej politiky 2021 - 2027, v ktorom zohľadňuje ciele a priority ustanovené v dokumente Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja. Taktiež je skoorinovaný so strategickým rozvojovým dokumentom UMR Nitra. Obecné zastupiteľstvo tento dokument na štvrtom zasadnutí prerokovalo a následne ho **schválilo**.

Obecné zastupiteľstvo **zobralo na vedomie** Správu o výsledku kontroly č. 2/2022 zo dňa 31.01.2023 vykonanej hlavným kontrolórom obce - kontrola plnenia uznesení Obecného zastupiteľstva v Mojmirovciach prijatých v mesiaci júl až december v roku 2022, Správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Mojmirovce za kalendárny rok 2022 a Správu o výsledku kontroly č. 1/2023 zo dňa 27.03.2023 vykonanej hlavným kontrolórom obce - kontrola tvorby a čerpania sociálneho fondu obce.

Obecné zastupiteľstvo na aprílovom zasadnutí **schválilo** zástupcov obce Mojmirovce do jednotlivých rád škôl na nové volebné obdobie 2022-2026, a to nasledovne:

- Rada školy pri ZŠ Mojmirovce: doc. Ing. Jana Ivanič Porhajašová, PhD., Ing. Rudolf

Ďurčanský, Mgr. Tomáš Dúbravský, Ing. Mgr. Peter Schultz,

- Rada školy pri ZUŠ Mojmirovce: Gabriela Hlinková, Martina Kučerová,
- Rada školy pri MŠ Mojmirovce: Ľubica Žáčiková, Ing. Michal Bohunčák.

Starosta obce predložil poslancom zámer zámery pozemkov s COOP Jednota Nitra, s. d. na základe rokovani so zástupcami COOP Nitra, ktorí prejavili záujem o pozemky obce v okolí budovy predajne COOP „Žigobar“, kde majú záujem investične zhodnotiť budovu predajne a vytvoriť príslušné parkovisko. Obec Mojmirovce má recipročne záujem o vysporiadanie pozemkov v okolí budovy obecného úradu, kde pri realizácii stavebných prác v súvislosti s chodníkom a parkoviskom pred Supermarketom COOP na Hlavnej ulici (realizované v roku 2022) boli identifikované pozemky, ktoré vhodne a strategicky má obec záujem získať do svojho vlastníctva od COOP Jednota Nitra, s. d.. K uvedenému

zámeru boli spracované dva geometrické plány. Obec Mojmirovce zámenou pozemkov získa do vlastníctva pozemky v okolí budovy bývalých jasli (predajňa Diskont) a budovy obecného úradu v zastavanom území obce, ktoré vhodne a strategicky zapadajú do zámerov majetkovoprávných vysporiadani pozemkov v obci. Touto zámenou pozemkov získa COOP Jednota Nitra, s. d. priestor pre investičnú akciu, ktorá zveľadí, skultúrni a atraktívni priestor na križovatke Šalgovskej ulice a ulice Pri hliníku. Po oboznámení sa s týmito informáciami obecné zastupiteľstvo **schválilo** tento zámer zámery pozemkov s COOP Jednota Nitra, s. d.

Riaditeľka základnej školy Mgr. Gertrúda Štrámová a riaditeľ základnej umeleckej školy Bc. Rudolf Arpáš predložili poslancom Správu o hospodárení ZŠ Mojmirovce a Správu o hospodárení ZUŠ Mojmirovce k 31. 12. 2022. Poslanci sa v diskusii oboznámili so stavom výchovno-vzdelávacieho procesu v oboch školách, identifikovanými požiadavkami na materiálno-technické zabezpečenie oboch škôl vrátane priestorových požiadaviek. Zároveň boli informovaní o hospodárení oboch škôl v prvom štvrtroku 2023 so zreteľom na nárast prevádzkových nákladov. V rozprave pokračovala riaditeľka materskej školy Mgr. Anna Velebná a informovala vedenie obce o stave MŠ Mojmirovce. Po prieskume potrieb nástupu predškolských detí do MŠ konštatovala, že nebude vedieť vyhovieť všetkým rodičom v prípade, ak nepride k rozšíreniu kapacití MŠ k 1. 9. 2023. Zákonnou povinnosťou obce je v prvom rade vyhovieť všetkým deťom, ktoré budú musieť plniť povinné predprimárne vzdelávanie. Kapacita MŠ je v súčasnosti 80 detí celodenne + 10 detí s doobedňajším výchovno-vzdelávacím procesom v súlade s prevádzkovým poriadkom. Na šk. rok 2022/2023 RUVZ NR povolilo na základe žiadosti obce ako zriaďovateľa navýšiť kapacitu o 11 detí, t. j. spolu pre 101 detí. Pre nedostatočnú priestorovú kapacitu nie je možnosť otvoriť ešte jednu plnohodnotnú triedu (chýba kapacita na spálňu, dennú miestnosť, sociálne zariadenie a pod.), a tým nemôžeme vyhovieť všetkým rodičom – záujemcom o predškolskú výchovu svojich detí. Preto je v procese prípravy projekt na zvýšenie kapacity MŠ podaný obcou, aby z NFP cez výzvu z Plánu obnovy bol prefinancovaný tento investičný zámer. Do diskusie sa zapojila riaditeľka ZŠ, ktorá informovala o zvýšenom záujme rodičov a detí (aj z okolitých

obcí) o ZŠ Mojmirovce – aktuálne 423 žiakov, pričom identifikovaná potreba troch nových tried na základe prognózy pre šk. rok 2023/2024 je 463 žiakov. Z dôvodu predpokladanej prognózy je potrebné hľadať možnosti vlastnými priestorovými kapacitami na zabezpečenie povinnej školskej dochádzky. Riaditeľ ZUŠ v rámci materiálno-technického zabezpečenia hovoril prítomným v rámci reportu o stave ZUŠ, o potrebe zastabilizovania jednotlivých individuálnych a skupinových vyučovani. Taktiež vidí možnosti zveľadenia ZUŠ, ak by sa našli nové priestory na zvýšenie počtu žiakov, najmä v skupinovom vyučovaní. Obec ubezpečila riaditeľov všetkých škôl, že bude hľadať riešenia, aby sa v školskom roku 2023/2024, ak to bude možné, vyhovelo čo najväčšiemu počtu žiadateľov - podľa stanovenej priority: ZŠ (povinná školská dochádzka), MŠ (povinná predškolská dochádzka) a ZUŠ. Poslanci **zobrali na vedomie** Správu o hospodárení Základnej školy v Mojmirovciach k 31. 12. 2022 a Správu o hospodárení Základnej umeleckej školy v Mojmirovciach k 31. 12. 2022, a zároveň **poverili** starostu obce s nájdením riešenia pre navýšenie kapacit škôl.

Obecné zastupiteľstvo **zobralo na vedomie** informáciu o Rozhodnutí Úradu pre reguláciu sieťových odvetví zo dňa 23.01.2023 číslo 0096/2023/V, v ktorom je podľa § 14 ods. 11 a 15 zákona č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov v spojení § 2 písm. c) a d), § 3, § 9 a § 11 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 323/2022 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností vo vodnom hospodárstve tak, že pre regulovaný subjekt Vodárenská správcovská spoločnosť Mojmirovce s. r. o., Hlavná 943/12, 951 15 Mojmirovce, IČO 36 688 215 schvaľuje pre obec Mojmirovce na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 s platnosťou do konca 6. regulačného obdobia tieto ceny bez DPH:

- Maximálna cena za dodávku pitnej vody verejným vodovodom 1, 2182€/m³ (doteraz 1, 0286€/m³)
- Maximálna cena za odvádzanie odpadovej vody verejnou kanalizáciou 0,7133€/m³ (doteraz 0,6549€/m³)

ceny s DPH	cena pôvodná €/m ³	cena nová €/m ³	rozdiel €/m ³
cena za dodávku pitnej vody verejným vodovodom	1,23432	1,46184	0,22752
cena za odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou	0,78588	0,85596	0,07008
spolu	2,0202	2,3178	0,2976

Starosta obce informoval poslancov o možnosti získať nenávratný finančný príspevok (NFP) z Plánu obnovy na rekonštrukciu budovy starej MŠ na Cintorínskej ulici. Pre zlý technický stav je nutné túto nehnuteľnosť zrekonštruovať – pretekajúca strecha, staré okná, nevyhovujúce kúrenie gamatkami, nezateplená vonkajšia fasáda, v jednej časti pôvodné rozvody elektriny a pod. V súčasnosti v budove sídli kancelária MAS CEDRON-NITRAVA. K žiadosti o NFP treba doložiť projektovú dokumentáciu, aktuálny rozpočet a stavebné povolenie. Obec v roku 2022 úspešne zavŕšila vysporiadanie pozemku pod budovou – záměna s pozemkami OUI Mojmirovce. Preto je možné už pristúpiť k všetkým náležitostiam k stavebnému povoleniu a podaniu žiadosti o NFP. Obecné zastupiteľstvo **schválilo** záměr rekonštrukcie budovy starej Materskej

školy, Cintorínska ul., Mojmirovce a **poverilo** starostu obce na všetky právne úkony spojené s realizáciou záměru rekonštrukcie budovy starej Materskej školy, Cintorínska ul., Mojmirovce.

Obec Mojmirovce bola úspešná v žiadosti o NFP v rámci projektu Obstaranie strojno-technologického vybavenia zberného dvora v obci Mojmirovce realizovaného v rámci výzvy s kódom OPKZP-PO1-SC111-2021-72 v celkových oprávnených výdavkoch 212.022,- €. Záměrom obce je zaobstarat' s podporou fondov Európskej únie štiepkovač, vozidlo s korbou a päť veľkokapacitných kontajnerov na zberný dvor na bioodpad.

Obecné zastupiteľstvo **schválilo** spolufinancovanie obce tohto projektu vo výške 5 %, t. j. 10.601,10 € z celkových oprávnených výdavkov vo výške 212.022,00 €.

Obec Mojmirovce a Materské centrum Urminček
Vas srdečne pozývajú na podujatie

Zóna pre všetkých

Jesenná edícia
2. SEPTEMBER 2023
KULTÚRNY DOM MOJMIROVCE

Zóna pre všetkých je dobrovoľná akcia, na ktorú môžete priniesť veci, ktoré už nepotrebuje - oblečenie (dámske, pánske, detské), obuv, spotrebiče, hračky, CD/DVD, drogeriu, knihy, domáce potreby. Zároveň si môžete vybrať za symbolický príspevok veci, ktoré ešte poslúžia Vám.

ZBER VECÍ:
1. 9. 2023 (piatok) 16:00 - 19:00
KD Mojmirovce
*prip. po dohode vopred

KONANIE AKCIE:
2. 9. 2023 (sobota) 9:00 - 17:00
KD Mojmirovce

Blížšie informácie u Zuzky Švarc Harisovej na t.č. 0911 392 294.
*Na podujatí sa vybera symbolický príspevok podľa počtu zvolených vecí.

Podporme kultúru v Mojmirovciach

Obec Mojmirovce bola úspešná pri podaní žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku zameraného na zvýšenie kvality poskytovaných služieb a zlepšenie úrovne hygienických štandardov v kultúrnej inštitúcii. Celkovo oprávnené výdavky projektu boli schválené vo výške **119 736,26 eur**. Výška spolufinancovania obce Mojmirovce je vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov projektu v zmysle Výzvy Ministerstva kultúry Slovenskej republiky ako Sprostredkovateľského orgánu pre Integrovaný regionálny operačný program k projektu s názvom **Podporme kultúru v Mojmirovciach**.

Hlavným cieľom bola investícia do vybavenia kultúrneho domu – modernizácia osvetlenia

a ozvučenia sály kultúrneho domu, ako aj obstaranie hygienicko – epidemiologických zariadení. Predmetom predkladaného projektu bola výmena a doplnenie ozvučenia, osvetlenia a elektroinštalácie sály kultúrneho domu. Hlavná sála kultúrneho domu sa vybavila modernou osvetľovacou technológiou, ktorá užívateľom poskytne jednoduchšie ovládanie. Prinesie aj úsporu na spotrebe elektrickej energie, čím bude šetrnejšia k životnému prostrediu. Zároveň obec obstarala ozvučovaciu techniku, ktorá spočíva vo vhodnom výbere a umiestnení reproduktorov. Projekt vedie aj k zlepšeniu hygienických štandardov a k zabezpečeniu materiálno-technického vybavenia slúžiaceho na ochranu zdravia v súvislosti s pandemiou COVID-19.

Projekt je zameraný na udržanie a zvýšenie miery adaptability kultúrneho a kreatívneho priemyslu postihnutého pandemiou COVID-19. Zároveň je projekt v súlade so špecifickým cieľom 7.7 – Podpora udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií s investičnou prioritou 7.1 – Podpora nápravy dôsledkov krízy v kontexte pandémie COVID-19 a príprava zelenej, digitálnej a odolnej obnovy hospodárstva a s hlavnou prioritou osou 7. REACT-EU.

PhDr. Andrea Hahnová

POĽOVNÍCKY DEŇ

Vývoj poľovníctva na Slovensku sa postupom času odkláňal od základných biologických potrieb a princípov človeka. Jeho prvotnou potrebou bolo zabezpečenie potravy, pričom dnes sa v prvom rade zameriava na chovateľskú činnosť. Poľovníctvo má však aj iné hodnoty, ktoré sa časom vykryštalizovali. Môžeme ich pokojne nazvať kultúrnymi hodnotami, ktoré sa usilujú o rešpektovanie poľovníckych tradícií, mravných zásad poľovníka a v neposlednom rade osvetovú činnosť. Práve ňou sa snažíme o sprístupnenie a najmä odprezentovanie spoločenskej úrovne poľovníctva.

Poľovníctvo je pre mnoho ľudí príťažlivé, pretože sa jedná o mimoriadne všestrannú záujmovú činnosť, ktorá naplňa celý rad rozličných funkcií. Preto sme sa rozhodli túto záujmovú činnosť, v spolupráci s obcou Mojmirovce, pretaviť do spoločensko-kultúrneho podujatia pod názvom Poľovnícky deň obce Mojmirovce. Rovnako ako minulý rok sme ho uskutočnili v mesiaci jún, ktorý je mesiacom poľovníctva a ochrany prírody. Poľovnícke združenie Mojmirovce pod vedením Ing. Norberta Čanakyho disponuje nádherným areálom s množstvom zariadení, ktoré

ZAZNAMENALI SME V OBCI

vybudovali naši predkovia, kde sa podujatie takého rozmeru a významu môže konať. Areál strelnice PZ Mojmirovce je ideálnym miestom, kde sa dajú vychutnať stretnutia rodín s deťmi, priateľov a širokej verejnosti.

Cieľom tohto podujatia bolo oboznámenie nepoľovníckej verejnosti a detí s poľovníckymi tradíciami, kynológiou, sokoliarstvom a podobne. Práve neznalosť významu poľovníctva mnohokrát skresľuje samotnú podstatu tohto odvetvia v spoločnosti. Podujatie sprevádzalo množstvo sprievodných a kultúrnych vystúpení. Cieľom bolo, aby sa PZ Mojmirovce, obec Mojmirovce a jej rôzne združenia, folklórne, či spevácke súbory odprezentovali a hlavne zviditeľnili širokej verejnosti. Pozvanie prijali a vystúpili DFS Cedronček zo ZŠ Mojmirovce, Ľudový spevácky súbor Mojmir, Tanečná country skupina IRIS, DFS Cifrička, Ženská spevácka skupina Urmínčanka a kapela SLIDE. Nezabudli sme ani na našich najmenších, ktorých rozhodne potešilo vystúpenie zvieratiek Crazy Chichi and Friends a prezentácia zvukov zveri vo veľkej sále PZ Mojmirovce. Do neskorého večera prítomných zabávala tanečná kapela Dany M.

Spoločenské podujatie takého rozsahu sa nezaobišlo bez poľovníckych špecialít. Návštevníci si mohli vybrať z rôznych tradičných poľovníckych jedál a nápojov, či ochutnať z vín PD Mojmirovce. V stánku ZO SZZ Mojmirovce si návštevníci mohli pochutnať na rôznych sladkých špecialitách starých mám.

Veľké poďakovanie patrí moderátorke Mgr. Zuzane Árvayovej, ktorá je už neodmysliteľnou súčasťou tohto podujatia, všetkým členom PZ Mojmirovce, dobrovoľníkom, organizáciám a subjektom, ktoré sa akýmkoľvek spôsobom pričínili o vydarené podujatie.

V neposlednom rade poďakovanie patrí vedeniu obce Mojmirovce a poslancom za ich materiálnu, ale aj finančnú podporu, za osobnú angažovanosť starostu obce Mgr. Martina Palku a samozrejme všetkým návštevníkom, ktorí dobrovoľným vstupným podporili správnu vec.

Lovu zdar!

Ing. Rudolf Ďurčanský,
tajomník PZ Mojmirovce
Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Slávnostné zhromaždenie k výročiu PD Mojmirovce

výročnú členskú schôdzu. Pre všetkých súčasných, ale aj bývalých zamestnancov družstva nasledoval kultúrny program, v ktorom vystúpili DFS Cedronček zo ZŠ Mojmirovce a ľudový spevácky súbor Mojmír. Ďalšia časť schôdze bola venovaná rekapitulácii histórie družstva a predstaveniu jednotlivých stredísk. Po prihovore vdp. Jozefa Marka, starostov Mgr. Martina Palku (Mojmirovce), Ing. Vladislava Boríka, PhD. (Veľká Dolina) a Ing. Lubice Poluchovej (Poľný Kesov) dostal slovo Ing. Emil Nereča, bývalý hlavný agronóm JRD Budúcnosť. Program zavŕšil emotívnym a poučným príhovorom doplnený o zaujímavé spomienky predseda PD Mojmirovce Ing. Peter Schultz. Po slávnostnom obede bola pre účastníkov pripravená degustácia družstevných vín. Na staré dobré časy si mohli zaspomínať vďaka historickým fotografiami pripravených na tabuliach z jednotlivých stredísk.

Zlučovanie družstiev bolo významným krokom v zmysle realizácie rozpracovaných záverov 14. zjazdu Komunistickej strany Československa. Ustanovujúca schôdza k zlúčeniu JRD Mojmirovce, JRD Poľný Kesov, JRD Veľká Dolina a JRD Štefanovičová sa uskutočnila 19. decembra 1972 a jej výsledkom bol ich zánik a vznik JRD Budúcnosť k 1. januáru 1973, ktorého predsedom bol až do roku 1990 Ing. Ladislav Taškár. Od roku 1990 sa na čelo družstva postavil Ing. Peter Schultz, ktorý je jeho predsedom až dodnes, čo predstavuje obdivuhodných 33 rokov.

V tomto roku uplynulo 50 rokov úspešného zjednotenia družstiev pôsobiacich v spomenutých obciach za vzniku jednotného poľnohospodárskeho družstva. Pri tejto príležitosti Poľnohospodárske družstvo Mojmirovce v posledný májový piatok zorganizovalo v priestoroch Kultúrneho domu v Mojmirovciach mimoriadnu

Organizátorom sa podarilo naplniť očakávania zo stretnutia bývalých i súčasných zamestnancov. Po rokoch sa opäť stretli ľudia, ktorí spolu pracovali desiatky rokov. Od viacerých sme zaznamenali potešujúce požiadavky na jeho zopakovanie aj pri ďalšom okrúhlym výročí v PD Mojmirovce.

Ing. Tomáš Poledník
Foto: Ing. Daniela Kuklová

Poľný deň Mojmirovce 2023

Najdôležitejšou funkciou poľnohospodárskej výroby na Slovensku je jednoznačne pestovanie obilnín. Tie slúžia ako surovina na výrobu mnohých potravín alebo ako krmovina pre zabezpečenie výživy hospodárskych zvierat. Rozoznať pšenicu, jačmeň alebo kukuricu už počas vegetácie nám nerobí problém, sú najpestovanejšími obilninami v našich klimatických podmienkach. Málokto si pri pohľade na rozsiahle lány obilninových plôch ale uvedomí skutočnosť, že „nie je žitko ako žitko“. Obdobne, ako pri ovoci alebo zelenine, tak aj pri obilninách existuje nespočetné množstvo odrôd. Lišia sa v rôznych kvalitatívnych parametroch, ktoré určujú vhodnosť danej odrody pre ďalšie použitie.

Poľnohospodárske družstvo Mojmirovce, ktoré obhospodaruje pôdu v obciach Mojmirovce, Poľný Kesov, Veľká Dolina a Štefanovičová, sa už celé dekády venuje osivárskemu programu, ktorého náplňou je množenie kvalitného osiva nielen pre vlastné potreby, ale aj pre mnohých ďalších pestovateľov. Osivá najrôznejších odrôd pšenice a jačmeňa sú produkované v spolupráci

so spoločnosťou Limagrain Česká republika, s. r. o., ktorá sa venuje ich šľachteniu.

Poľnohospodárske družstvo Mojmirovce v spolupráci s Limagrain Česká republika, s. r. o. aj tento rok zorganizovali Poľný deň Mojmirovce. Je určený predovšetkým pestovateľom, ale pravidelne sa ho ako spoluorganizátor zúčastňuje aj spoločnosť Heineken Slovensko, a. s. ako významný odberateľ sladovníkeho jačmeňa pre pivovarnický priemysel. Za PD Mojmirovce sa účastníkom prihovorili Ing. Peter Schultz, predseda PD Mojmirovce a Ing. Daniela Kuklová, vedúca výroby PD Mojmirovce, ktorá informovala o oševných postupoch použitých pri realizácii pokusných políčk. V úvodnej prednáške bola pripomenutá dôležitosť spolupráce medzi pestovateľom, šľachtiteľom/množiteľom a odberateľom/spracovateľom, keďže pre vytvorenie a výber vhodnej odrody je nevyhnutná ich vzájomná komunikácia. Zástupca spoločnosti Heineken Slovensko a. s. vysvetlil prepojenie medzi voľbou vhodnej odrody sladovníkeho jačmeňa s nižšími nákladmi na spotrebované energie pri jeho ďalšom spracovaní. Popri výbere vhodnej odrody obilniny, či už z pohľadu pestovateľa, alebo zo strany odberateľa, je dôležitá voľba vhodných prípravkov na hnojenie a ďalšie ošetrovanie, o ktorých účastníkov prišli informovať zástupcovia spoločnosti BELBA PLUS s. r. o. Vďaka priaznivému počasiu sa mohla zrealizovať aj prezentácia rôznych odrôd pšenice a jačmeňa na pokusných políčkach, doplnená o bohatý výklad k jednotlivým odrodám. Veríme, že účastníci si odniesli množstvo užitočných informácií dôležitých pre voľbu správnej odrody či vhodného oševného postupu.

Ing. Tomáš Poledník

Radost' detí z pohybu v Mojmirovciach

Rozšírená predstava o súčasných deťoch bez nadšenia pre pohyb nemohla byť ďalej od pravdy počas posledného roku na Detských pohybových tréningoch v Mojmirovciach. Ako rodič a bežec som síce s nadšením, ale s istou skepsou fandil aktivite Cedron klubu, ktorá začala pred minuloročným 12. ročníkom Cedronského behu. Išlo o tréningy, na ktorých sa deti pripravovali na detské behy. Ohlasy však jasne hovorili o záujme zo strany rodičov.

Po Cedronskom behu týždenné stretnutia rastúcej komunity nadšených detí (celkovo 40 detí s priemernou účasťou cca 15) zaplňali telocvičňu a v prípade dobrého počasia park pri kaštieli. Presvedčili ma, že vonkoncom nešlo len o želanie nás rodičov viesť deti k pozitívnemu

vzťahu k pohybu. Samotné deti mali radosť z každého jedného stretnutia. Verím, že kľúčom k úspechu je hravá forma a všestrannosť tréningov pod vedením kvalifikovaných a najmä kreatívnych pedagógov z nášho regiónu. Kto by povedal, že naučiť dieťa kotúľ, udržiavať rovnováhu, správne hádzať a behať môže byť tak zábavné? Veľkej obľube sa tešila hra na "Rybáríka". Mojmím favoritom bola ale vojna s guľičkami z natrhaného kancelárskeho papiera: Kto zaháďže svojho súpera väčšou sprškou, vrátane prehadzovania súperových guľičiek, vyhráva. Geniálne! Samozrejme rozrastajúca sa zbierka športových pomôcok rozširovala každým tréningom možnosti a kreativitu hier.

Cieľom tréningov nie je vychovávať profesionálnych športovcov. Naopak, ambíciou je dopriať každému dieťaťu bez ohľadu na vek, či kondíciu, aby si vyskúšalo pocit neplánovaného bláznenia sa na plnej ulici detí, na ktorú my dospeli tak s nostalgiou zvykneme spomínať. Či tréningy uspeli, môžem priamo posudzovať len z nadšených reakcií svojich detí. Tie sa z pôvodného nútenia k piatkovej ceste na "krúžok" pretransformovali na obavu, či sa po lete uvidia znovu so svojimi trénerkami.

Na záverečnom tréningu/rodinnom posedení (pozri fotografie) predviedli deti rodičom, čo sa naučili. Každé stanovište, ktoré si ochotne zobrali na starosť rodičia, umožnilo predviesť iné športové danosti. Podľa počtu nazbieraných duplicitných pečiatok, dokonca aj na čelách (keď sa zaplnili ruky), sa zdá, že beh s padákom či hod „bombami“ na cieľ sa tešili najväčšej obľube. Za celoročnú snahu detí čakala odmena - účastnícka medaila a švihadlo, aby mohli v lete trénovať trebárs aj pri mori.

Ak by sa niekto chcel pridať od septembra a vyskúšať si ukážkovú hodinu, neváhajte kontaktovať organizátorov z Cedron klubu, konkrétne Zuzanu Hradickú (hradicka@gmail.com alebo 0907 658 920).

Želám všetkým pekné leto. Už teraz sa teším v ďalšej sezóne od septembra na nové kreatívne nápady ako sa hýbať s radosťou bez toho, aby mali deti pocit, že musia „športovať“!

Nadšený rodič, **Michal Hradický**
Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Návšteva z Indie

Dňa 12. mája 2023 počas svojho prednáškového pobytu na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre navštívili obec Mojmirovce profesor Sanjay Mukherjee a jeho manželka Parul z mesta Rajkot, v Indii.

Parul Mukherjee pracuje dlhé roky ako učiteľka na strednej škole a prejavila záujem navštíviť Odborné učilište internátne v Mojmirovciach, pričom sa chcela bližšie zoznámiť s realizovaním výučby pre prakticky orientované profesie. Počas stretnutia s riaditeľkou PaedDr. Jankou Stolárikovou a jej zástupcom Mgr. Ľubošom Jančovičom sa aktívne pýtala na spôsob vyučovania aj na celkový kontext vzdelávania študentov. Po návšteve odborného učilišťa sa Parul Mukherjee zúčastnila diskusie so žiakmi

základnej školy. Profesor Sanjay Mukherjee na týchto dvoch stretnutiach nebol, keďže v tom čase prednášal študentom univerzity.

Po ukončení prednášok sa profesor stretol s manželkou v Kaštieli Mojmirovce, kde sa zoznámil so starostom Mgr. Martinom Palkom. Manželia sa živo zaujímali o život v obci a s radosťou prijali pozvanie pána starostu na vystú-

penie detí materskej školy pri príležitosti osláv rodiny. Ešte pred vystúpením stihli navštíviť predajňu vín Poľnohospodárskeho družstva Mojmirovce, kde ich Ing. Róbert Taškár oboznámil s tradíciou vinárstva v našej obci. Následne si návšteva z Indie pozrela mojmirovský mlyn. Prehliadku im v anglickom jazyku urobila Ing. Dagmar Škerlíková. Počas vystúpenia detí z materskej školy v kultúrnom dome Parul Mukherjee s úsmevom konštatovala, že indickí rodičia a starí rodičia by boli oveľa „živší“ a „búrlivejšie“ by komentovali vystúpenia svojich detí a vnúčať. Veľmi milo sa prekvapili, keď im deti odovzdali srdiečka a privítali ich na pódiu. Deň s mimoriadne bohatým programom sme zavrhli zastavením sa v Kostole sv. Ladislava.

Za pomoc s organizovaním dňa ďakujem svojej kolegyni dr. Ivane Horváthovej z Katedry anglistiky a amerikanistiky FF UKF v Nitre a všetkým, ktorí návštevu z Indie prijali s otvoreným srdcom a s úsmevom na tvári.

doc. PhDr. Mária Hricková, PhD.

Nie je dôležité zvíťaziť, ale zúčastniť sa!

S touto olympijskou myšlienkou sme odchádzali, spolu s predsedom PD Mojmirovce Ing. Petrom Schultzom st. z akcie udeľovania Envirocena Atlas, ktorá sa konala dňa 13. apríla 2023 v Bratislave. Gestorom podujatia, ktoré bolo zamerané na vyhodnotenie projektov v oblasti zlepšovania životného prostredia, podporu biodiverzity a novátorských riešení v boji so znečisťovaním našej planéty, bola centrála Všeobecnej úverovej banky. V každej kategórii bolo vybraných päť projektov, z ktorých vzišiel víťaz.

Projekt Poľníckej spoločnosti BREZA Poľný Kesov sa dostal do prvej päťky projektov v rámci Slovenskej republiky v oblasti životného prostredia. Považovali sme to za vynikajúci úspech, pozitívnu propagáciu regiónu a prezentáciu neobvyklej činnosti poľovníkov.

V mojmirovskom regióne sa naše štyri poľnícké spoločnosti zameriavajú na obnovu zlikvidovaných alejí a systematický chov kuriatok jarabice poľnej, klietkový chov zajaca poľného s následným vypúšťaním dospelých jedincov do voľnej prírody. Naším cieľom je vy-

sádzať a udržiavať stromy pri živote. Čo sa týka malej zveri, ukazuje sa, že veľkoplošná voliéra v Mojmirovciach, ako aj adaptačné priestory pre zajace z umelého chovu pred vypustením do voľnej prírody, prinášajú konkrétne výsledky v podobe zvýšených stavov malej zveri. Aj vďaka týmto opatreniam sú počty zajacov, bažantov a jarabíc výrazne nad priemerom Slovenska.

Keď sme spoločne v Mojmirovciach v roku 2011 obnovovali Zmluvu o výkone práva poľovníctva, dohodli sme sa, že je ideálne rozšíriť a povýšiť spoluprácu štyroch jednotlivých poľníckych spoločností na regionálnu úroveň. Nielen čo sa týka odovzdávania informácií o zdravotnom stave zveri, pohybe kvalitných srncov, ojedinelom výskyte jelenej alebo diviacej zveri v našom regióne, ale aj praktického zavedenia myšlienky Ing. Petra Schultzta st.: „Vráťme prírode, čo sme jej svojou činnosťou zobrali“. Zároveň dodávam, že poľnohospodári a poľovníci sú odsúdení na vzájomnú spoluprácu. Oba subjekty sú naviazané na správanie sa prírody, vetra, vlhky, sucha, keďže od toho závisí množstvo a kvalita úrody, ale aj počet a kvalita znášok a liahnutia mláďat. Je výborné, ak si poľnohospodári a poľovníci navzájom „sadbú“ a vychádzajú v ústrety. Poľovníci pomáhajú napríklad v ochrane úrody pred poškodením zverou a naopak, poľnohospodár nám pomáha jadrovým krmivom v čase núdze, poskytovaním techniky i pri výsadbe a ošetrovaní mladých stromov.

Vráťam sa k spomínanému oceneniu v Bratislave. Je dôležité včas a správne reagovať na možnosti finančnej podpory z rôznych fondov a nadácií. Verím, že aj pre ostatné spoločenské organizácie v našom regióne je to zaujímavá myšlienka a cesta ako získať podstatnú časť finančných zdrojov. Máme podporu vedenia obcí v regióne a najmä lokálneho poľnohospodára. Predseda PD Ing. Peter Schultz st. lokálpatriot určite je, nakoľko permanentne podporuje

pozitívne ladené aktivity zamerané na pomoc prírode.

Za výraznej pomoci a podpory vedenia PD Mojmirovce, obce Poľný Kesov, ako aj aktívnym prístupom samotných členov PS BREZA a ich rodinných príslušníkov vznikla krásna lipová aleja. Tvoria ju päťdesiat kusov lipy malolistej s ochrannými kolmi a pletivom. Na koncoch aleje sú kolmo dve políčka vysiata semenami kvetnej líuky. Stromy produkujú kyslík, a zároveň poskytujú potravu pre včely, drobný hmyz, ale aj hniezdiská a úkryt pre bažanty, jarabice i zajace. S novou alejou budeme súťažiť o najlepší projekt

v kategórii biodiverzita na budúci rok. Veríme, že budeme úspešní!

Ale úprimne - nejde o víťazstvo! Dôležité je získať ľudí. Nielen členov spoločenských organizácií na podporu a pomoc prírode tam, kde je to možné. Príroda nám vynaloženú energiu určite mnohonásobne vráti. Tí, ktorí to chápu a pomáhajú, majú z takýchto akcií nielen dobrý pocit, ale svojím spôsobom zanechávajú aj pozitívny odkaz a cestu pre budúcnosť.

Ján Vrba,
projektový manažér

Tematický zájazd seniorov

Základná organizácia JDS Mojmirovce zorganizovala 23. mája 2023 tematický zájazd pre svojich členov a iných záujemcov do Kláštora sv. Benedikta v Hroňskom Beňadiku a Arboréta Mlyňany.

Ráno za celkom príjemného počasia sme sa odviezli autobusom do Hroňského Beňadiku, kde sme si pozreli benediktínsky kláštor a vypočuli odborný výklad. Kláštor je miestom konania púti, pravidelných bohoslužieb, modlitieb a duchovných cvičení. Po prehliadke sme si urobili obedňajšiu prestávku v Tekovskej kúrii a dopriali si chutný obed. Po ňom sme sa presunuli do známeho Arboréta v Tesárskych Mlyňanoch. V súčasnosti je arborétum vedeckým pracoviskom SAV. Pre verejnosť je sprístupnené celoročne. Ide o najznámejšie dendrologické zariadenie Slovenska. V jeho zbierkach sa nachádza viac ako 2 300 druhov drevín z Ameriky, Afriky a Ázie. Arborétum Mlyňany bolo založené roku v 1892 uhorským šľachticom Dr. Štefanom Ambrózy – Migazzim.

Po odbornom výklade sme si prezreli park a následne oddýchli v miestnom bufete, kde sme prebrali rôzne témy, nakoľko v takomto zložení a počte sa nestretávame tak často.

PhDr. Anežka Strihová
Foto: Ing. Pavel Palka

Expedícia po stopách strateného písma Slovanov

Svätý Cyril a svätý Metod sa stali spolupatroňmi Európy. Slováci sa hlásia k ich odkazu v Preambule (Ústave Slovenskej republiky), no ich odkazu často nerozumejú a pre bežného Európana sú solúnski bratia len historickými postavami. Aký odkaz zanechali nielen nám Slovákom, ale i modernému Európanovi? Sú sv. Cyril a sv. Metod už len súčasťou našej národnej mytológie, alebo majú čo povedať aj modernému Slovákov, či Európanovi? A prečo po ich stopách putovali práve naši motorkári? O rozhovor sme požiadali Andreu Bakošová, ktorá túto motopúť zorganizovala.

Aký odkaz nám solúnski bratia vlastne zanechali?

Najprv je potrebné uvedomiť si, že svätí Cyril a Metod boli jedni z najvzdelanejších mužov svojej doby. Neboli to neznáme osobnosti, práve naopak, v najvyšších cirkevných i politických kruhoch vzbudili veľa pozornosti. Hoci pochádzali z bohatej a vplyvnej rodiny, viera ich viedla k hľadaniu zmysluplného života v úplne iných hodnotách. Mohli by sme ich nazvať dobrodruhmi, ktorí svoj život zasvätili hľadaniu pravdy, múdrosti a lásky, pričom riskovali úplne všetko vrátane svojho spoločenského renomé, zdravia a i života. Opustili lesk Konštantínopolu, všetky istoty i spoločenské postavenie a vybrali sa na misiu do neznámeho kraja, kde pohanská kultúra ovládala stále aj tie najvyššie spoločenské vrstvy a kde kristianizácia bola ešte vo svojich počiatkoch. Odišli do krajiny, ktorá nemala písmo použiteľné v miestnom jazyku, nieto ešte vybudovaný vzdelávací systém. Opustili príjemné stredomorské podnebie a vymenili ho za chlad strednej Európy. Urobil by niečo také človek bez zmyslu pre dobrodružstvo?

Obaja bratia priniesli nielen písmo a preklady liturgických kníh, či evanjelií. Okrem apoštolovej misie priniesli byzantskú kultúru a

humanizmus, ktoré vychádzali z kresťanskej kultúry, filozofie, morálky, ale i jej antickej predchodkyne. Keďže kresťanstvo sa stalo základom svetského práva, priniesli i písané zákony. Nové hodnoty, vzdelanosť a viera boli svetlom, ktoré vniesli do temnoty stredovekej spoločnosti na Veľkej Morave. Neprišli s mečom a ohňom, neprišli ničť a búrať. Prišli do krajiny pod jurisdikciou Ríma a rešpektovali nielen politickú situáciu, ale i mocenské pomery v Európe. Neprišli rozdeľovať, ale spájať. Spájali všetkých kresťanov bez ohľadu na príslušnosť pod Rím alebo Konštantínopol. Práve oni sú dnes v týchto ťažkých a pohnutých časoch príkladom pre všetkých mocných tohto sveta, ale i pre každého jednotlivca, ktorý hľadá vlastný zmysel života. Na misii solúnskych bratov je fascinujúce aj to, že do Európy, ktorá trpí krízou hodnôt, prinášajú aj dnes hodnoty ako pre veriacich, tak i pre neveriacich. Svätý Cyril a svätý Metod boli kresťanskými apoštolmi, o tom niet pochýb. No v súčasnosti sú aj apoštolmi kultúry, humanizmu a ľudskosti. Sú apoštolmi mieru a pokoja.

Ako vo vás dozrela myšlienka putovať na motorkách do Solúna po Európskej kultúrnej ceste sv. Cyrila a Metoda?

O Európskej kultúrnej ceste sv. Cyrila a Metoda som sa dozvedela v roku 2021 po jej certifikácii Radou Európy. Veľmi ma zaujal fakt, že by sme sa aj my Mojmírovčania mohli podieľať na jej rozvoji prostredníctvom Nitrianskej organizácie cestovného ruchu (NOCR), ktorá je jedným zo zakladajúcich členov tejto európskej kultúrnej cesty. Obec Mojmírovce je členom NOCR, a tak sa dostala k pomyselnému kormidlu kreovania novej európskej kultúrnej cesty. Pochopila som, že túto tému nie je možné propagovať tradičnými spôsobmi, inak nezaujme. Veľmi rýchlo som si uvedomila, že práve motorky môžu byť propagacným prostriedkom a dokážu zaujať nielen veriacich, ale i širokú verejnosť.

Motorkári sú všeobecne vnímaní ako rebeli. Jazda na motorke sa považuje za dobrodružstvo, nakoľko je spojená s vyššou mierou rizika v doprave. No len málokto si pod helmou predstavuje človeka kultivovaného, vzdelaného a kultúrne zrelého. A práve tento kontrast som považovala za dostatočne zaujímavý pre širokú aj nemotorkársku verejnosť.

Koľkí ste putovali?

Na motopúť sme sa vybrali deviati, no štyria

motopútnici z rôznych rodinných či pracovných dôvodov končili svoju motopúť v Bosne a Hercegovine po troch dňoch putovania. Ich skorší návrat na Slovensko bol plánovaný, a teda sa nejednalo o predčasné ukončenie ich putovania. Piatí sme dorazili až do Solúna. Jedným z účastníkov expedície bol aj kňaz - motorkár, ktorý sa pre našu expedíciu nadchol a doputoval s nami až do Solúna.

Cez aké krajiny ste putovali a ako dlho?

Prešli sme deväť štátov, 3330 km a cestovali sme desať dní. Jeden deň voľna sme si zvolili v Solúne. Takže denne sme v priemere prešli 333 km. Cestovali sme zo Slovenska cez Maďarsko, Chorvátsko, Bosnu a Hercegovinu, Čiernu Horu, Albánsko, Severné Macedónsko, Grécko a Srbsko. Naša cesta sa začala 28. apríla v Mojmírovciach sv. omšou v Kostole sv. Ladislava. Potom sme vyrazili cez Maďarsko do Chorvátska. Po ceste sme sa zastavili v Zalavári, kde sme k súošiu sv. Cyrila a Metoda položili pamätný veniec od otca biskupa Mons. Viliama Judáka. Ďalšie dni sme cestovali cez Bosnu a Hercegovinu, kde sme nemohli vynechať Medžugorie, ale i miesta spojené s hlaholikou (Františkánsky kláštor v Kraljeva Sutjeska, múzeum v meste Humac). Cez Čiernu Horu sme prešli do Albánska, kde sme v meste Berat navštívili Chrám Zosnutia Presvätej Bohorodičky s ostatkami sv. Gorazda a Angelára, žiakov solúnskych bratov. Pokračovali sme do Ochridu, kde sa nachádza hrob sv. Klimenta, učeníka sv. Cyrila a sv. Metoda, zakladateľa bulharskej i macedónskej písomnej kultúry. Ubytovali sme sa v pútnickom dome pri katolíckej farnosti sv. Cyrila a Metoda a sv. Benedikta v Ochride. Z Ochridu sme už cestovali priamo do Solúna. V Solúne práve vtedy zasadalo valné zhromaždenie Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda. Na radnici nás prijal Lubomír Traub, predseda Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda a starostka Solúna Maria Karagianni. Až tu sme si uvedomili, že sme historicky prví motopútnici na motorkách, ktorí po tejto ceste doputovali až do Solúna. Toto prvenstvo nám už nikto nevezme. V Solúne sme nemohli vynechať ani Chrám sv. Cyrila a Metoda. Cesta späť trvala ešte tri dni.

Aké ste mali počasie?

Počasié bolo veľmi rôznorodé. Tesne pred cestou sme zistili, že budeme prechádzať pravdepodobne cez tri tlakové níže, takže predstava krásneho

májového počasia sa pomaly vytrácala. Jednak bolo pomerne chladno, ale ani dážď motorkári po ceste veľmi neoceňujú. Najchladnejšie bolo v Grécku pri prechode cez hory zo Severného Macedónska do Grécka, kde boli len 4 stupne Celzia a mrznúci dážď. Po zidení z hôr do upršaného Grécka nám 11- stupňová teplota pripadala ako príjemné oteplenie. No zažili sme aj horúčavy. Presne takto si predstavujem putovanie stredovekých pútnikov, ktorí si nevyberali ani počasie, ani kvalitnú stravu, či pohodlnú posteľ. Putovanie má byť aj o strádani a prijatí podmienok púte takých, aké prídu.

Ktorá krajina vás najviac zaujala?

Podľa mňa, každého z nás zaujalo niečo iné. Otcovi Jankovi sa najviac páčilo Albánsko, mne sa páčilo v Bosne a Hercegovine. Najhoršia premávka bola v Čiernej Hore a najlepšia strava v Ochride v Severnom Macedónsku.

Aké zážitky ste si priniesli z tejto púte?

Zážitkov je mnoho. Ale za najzaujímavejšie považujem oslavu životného jubilea otca Janka v Medžugorí spojenú so slávením nedeľnej slovenskej svätej omše. Najhoršou skúsenosťou bola obrovská zápcha na vstupe do Albánska, kde sme stratili veľa času a aj nervov. Naše blúdenie v noci po Albánsku bolo celkom dobrodružné, pretože sme netušili, kam nás navigácia dovedla. Nezištne nám pomohli miestni obyvatelia – Albánsko sme teda prestali vnímať ako nebezpečnú krajinu, ale ako krajinu milých a ochotných ľudí. Pre mňa osobne veľa znamenala návšteva múzeí a kostolov, kde zanechali žiaci sv. Cyrila a Metoda svoje stopy, kde sa dedičstvo

týchto svätcov zakorenilo a prejavilo sa v miestnej kultúre či histórii. Boli sme upozornení, aby sme v Albánsku a Severnom Macedónsku nepresviedčali miestnych kústodov či kňazov, že svätí Sedemročníci (teda sv. Cyril, Metod a ich piati žiaci) sú „našími“ svätcami, nakoľko by sme tým mohli uraziť domácich, ktorí ich považujú za „svojich“ svätcov a majú ich v hlbokéj úcte. Zážitkom boli pochopiteľne aj nádherné scenérie v každej krajine. Podstatným zistením pre nás bolo, že naša história významne ovplyvnila históriu iných národov a že sme vlastne všetci prepojení okrem kresťanstva aj spoločnými kultúrnymi a historickými hodnotami.

Ako by ste charakterizovali úspešnosť vašej púte?

Úspechov bolo viacero. V prvom rade sme dosiahli náš cieľ, ktorým bolo rodisko sv. Cyrila a Metoda v Grécku. Druhým úspechom bolo vrelé prijatie členmi Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda. Tým tretím bolo, že sme dokázali, že táto kultúrna cesta je živá, hoci sa len rodí a vzniká. No a napokon úspechom bolo, že sme sa bez ujmy všetci vrátili domov. O našom motoputovaní vznikol dokumentárny film, ktorý by sme chceli odprezentovať aj Mojmirovčanom. Dňa 19. augusta 2023 sa uskutoční v Regionálnom múzeu Mojmirovce verejné premietanie tohto dokumentu, na ktoré všetkých srdečne pozývame.

Čo vám táto motopúť dala?

Každý motorkár je počas jazdy na motorke sám so sebou. Nevyrušuje ho nič zo sveta, z ktorého práve unikol. Motorka dokáže byť prostriedkom

na stíšenie sa a upriamenie mysle na seba samého a na vnútorný svet jazdca. V kombinácii so skvelými spolupútnikmi a duchovným obsahom našej motopúte môžeme skonštatovať, že som získala iný pohľad na seba, svoje možnosti, schopnosti, ale i slabosti. Táto motopúť bola pre mňa rozhodne obohatením. A strádanie? Bez toho by nebolo ani obohatenie.

Aký odkaz máte pre tých, ktorí by sa chceli vydať po Európskej kultúrnej ceste sv. Cyrila a Metoda?

Začala by som dobrými radami. V prvom rade si vytvorte kvalitný itinerár, ktorý zohľadní

schopnosti najslabšieho člena púte. Potom si určite obsah alebo tému, ktorá sa má celou púťou niesť. Nech vaše putovanie nie je len jazdou na motorke alebo bicykli. Uistite sa, či máte technické predpoklady púť absolvovať bez poruchy, či technických problémov. Ostatné je už o inteligencii jednotlivcov, ich schopnosti prijívať každé počasie, prijívať druhých a byť tolerantným voči slabostiam iných. Táto európska kultúrna cesta vedie od Ríma cez Benátky, Reichenau pri Bodensee cez Čechy a celú Moravu do poľských miest Wrocław a Krakow. Opačne môžete putovať cez Zalavár v Maďarsku, polostrov Krk, celú Istriu späť do Ríma. Ale rovnako sa môžete vydať našou trasou do Solúnu. V každom prípade je možné plánovať množstvo okruhov po celej južnej, strednej a juhovýchodnej Európe až do Chersonu na Kryme, či dokonca do Istanbulu. Pútnikom by som odkázala, že každé putovanie má mať cieľ. Nemusí to byť vavrínový veniec v cieľovej rovinke. Ten cieľ by mal byť v každom z nás a mal by byť hlboko osobný.

Za rozhovor ďakuje
Eva Kozárová, riaditeľka RMM
Foto: JUDr. Andrea Bakošová

ZO ŽIVOTA ŠKÔL

Cedronská olympiáda škôlok

Aj tento školský rok sme prijali pozvanie zúčastniť sa Cedronskej olympiády, ktorú organizovala Materská škola Bambul'kovo vo Svätoplukove. Ráno 15. júna o 9.00 hod. sme sa autobusom aj s deťmi z MŠ Veľká Dolina dovezli na ihrisko do Svätoplukova, kde už bolo všetko dokonale pripravené. Olympiáda sa mohla začať. Slávnostné otvorenie, privítanie súťažných družstiev, rozcvička a dlho očakávané súťaženie. Desať detí z našej MŠ súťažilo v štyroch športových disciplínach: skok z miesta do diaľky, hod kriketovou loptičkou, prekážkový beh a štafetový beh. Po ukončení súťaží čakalo na deti občerstvenie, pitný režim a voľné hry v areáli MŠ Svätoplukovo, kde si deti vyskúšali aj novú opičiu lanovú dráhu.

Vo vyhodnotení získala naša MŠ krásne 3. miesto a k nemu diplom, bronzovú medailu a bronzový pohár. Deti boli tiež odmenené diplo-

mom, bronzovými medailami, ale aj sladkými i vecnými cenami. Niektoré z našich detí získali aj samostatné ocenenie vo svojej vekovej kategórii.

Vítazom a súťažiacim blahoželáme a prajeme veľa úspechov v ďalších súťažiach. Veľmi pekne ďakujeme MŠ Svätoplukovo za pozvanie, skvelú organizáciu, odmeny pre všetky deti a dobrú náladu. Tešíme sa o rok.

Mária Krivušová

Rozlúčka predškolákov

Vo štvrtok 22. júna 2023 sa konala slávnosť pre našich predškolákov. Nastal čas rozlúčiť sa s materskou školou. Naši predškoláci si ako škôlkari poslednýkrát pripravili program pre svojich rodičov. A tak sa spievalo, tancovalo, recitovalo a bolo veselo.

Za prítomnosti starostu obce Mgr. Martina Palku slávnostným sľubom vyjadrili odhodlanie stať sa vzornými žiakmi. Okrem krásnych spomienok na čas strávený v materskej škole si naši predškoláci odniesli na pamiatku knižky a darčeky. Prijemným závršením rozlúčky bolo pohostenie pre detičky, ktoré pre nich s láskou pripravili rodičia.

Všetko má svoj začiatok i koniec. Škôlkarské časy s láskou končia a školské povinnosti, nové zážitky na deti ešte len čakajú. Každý tak vykročí do novej životnej etapy.

Všetkým našim predškolákom želáme, aby v septembri s radosťou nastúpili do školy a aby naďalej boli takí šikovní a robili všetkým okolo seba radosť. V neposlednom rade ďakujeme i rodičom za spoluprácu s kolektívom materskej školy.

Mgr. Lucia Kellnerová

Foto: Michaela Kinclová

Mladý záhradkár

Slovenský zväz záhradkárov zorganizoval na Okresnom výbore v Nitre 31. mája okresné kolo vedomostnej súťaže Mladý záhradkár. Našu školu reprezentovalo sedem žiakov v I. kategórii

od 10 do 12 rokov. Riešili vedomostný test z pestovania ovocia, zeleniny, okrasných rastlín a ekológie.

Na prvom mieste sa v tejto kategórii umiestnila Nina Dobrovodská (5. A), na druhom Nela Palková (5. A), na treťom mieste Ema Dobrovodská (5. A), štvrté miesto získal Róbert Kincel (5. A) a piate miesto obsadila Lilien Gabaj (5. B). Úspešnými riešiteľmi sa stali Viktória Bodorová (5. B) a Šimon Peter Visolajský (5. B).

Umiestnení žiaci ďalej postúpili do celoslovenského kola, ktoré sa konalo 14. júna 2023 v Spojenej škole v Rakoviciach. Všetci súťažiaci úspešne zvládli teoretický test pozostávajúci z 35 otázok a praktické poznávanie 20 vzoriek rastlín.

V celoslovenskom kole sa z našej školy na 2. mieste umiestnila Nela Palková a na 3. mieste Nina Dobrovodská. Súťažiacim blahoželáme, ďakujeme za peknú reprezentáciu školy a želáme veľa úspechov v ďalších súťažiach.

Ing. Mgr. Karin Benčíková

Letné aranžovanie

Aranžovanie je istý spôsob trávenia voľného času a relax. Vytvára pozitívnu atmosféru a je príjemnou pastvou pre oči, pretože výsledok neposkytuje len pocit úspechu, ale prináša aj radosť samému tvorcovi.

Dňa 15. júna 2023 sa v CVČ Domino v Nitre uskutočnila okresná súťaž Letné aranžovanie, v ktorej našu školu reprezentovali žiačky Tatiana Oravcová (3. A) v I. kategórii a Tereza Benčíková (8. A) v II. kategórii. Témou bolo pripraviť letný aranžmán do vázy alebo do nádoby. Žiačky aranžovali do nádob, Tanička zvolila kvety zo záhrady, Terezka poľné kvety. Obidve žiačky získali 2. miesto. Blahoželáme a touto cestou im ďakujeme za reprezentáciu školy.

Ing. Mgr. Karin Benčíková

Česko – slovenské športové Šardohry

V dňoch 16. - 17. júna 2023 sme sa spolu s 38 žiakmi zúčastnili dvojdňovej výpravy, ktorej hlavným cieľom bolo absolvovať medzinárodnú súťaž Česko - slovenské športové Šardohry. Hostiteľská ZŠ T. G. Masaryka v Šardiciach (v Českej republike) pre nás pripravila bohatý program, ktorý sme odštartovali vztyčením českej a slovenskej vlajky. Nasledovalo rozdelenie do ôsmich zmiešaných česko-slovenských tímov a absolvovanie ôsmich súťažno - športových disciplín (trojskok, beh na 60 m, skok do diaľky s rozbehom, preskok cez švihadlo, odhod plnej lopty, hod basketbalovou loptou zo sedu, sed - ľah, kľuky).

V kategórii mladších žiakov nás svojim výkonom a dosiahnutými výsledkami potešili títo žiaci: Tomáš Farkaš (5. B) získal 3542 bodov a 2. miesto, Miroslav Kováč (5. B) 3479 bodov a 3. miesto, Emma Bašková (6. A) 3969 bodov a 1. miesto, Michaela Illéšová (5. B) 3438 bodov a 3. miesto. Spomedzi starších žiakov k tým najúspešnejším patrili: Matúš Lupták (9. A) 5243 bodov a 1. miesto, Samuel Slezák (8. B) 5101 bodov a 3. miesto, Sofia Kuricová (6. B) 4235 bodov a 2. miesto, Tatiana Liková (8. A) 4175 bodov a 3. miesto.

Prvý ročník podujatia sa po celkovom vyhodnotení o niečo viac vydaril hostiteľskej ZŠ T. G. Masaryka v Šardiciach. My sme si domov odniesli striebornú trofej. Po súťaži nasledoval chutný obed v miestnej školskej jedálni a rozvoj priateľských vzťahov. Popoludní nás vedenie českej školy sprevádzalo po historickom zámku

a jeho okolí v Miloticiach. Dozvedeli sme sa zaujímavosti z histórie barokového sídla rodu Seilernovcov. Naše mysle sme si vyvetrali v prekrásnom parku, obklopujúcom zámok. Podvečer sme sa opäť stretli s našimi českými priateľmi a okrem spoločnej opekačky sme sa zabavili pri dobrej hudbe a ako inak, i pri športe v areáli ZŠ. Za súmraku sme sa pobrali do telocvične, kde sme si pripravili provizórny nocľah. Bolo nám nielen veselo, ale aj dobre až do rána. Po sladkých raňajkách a zbalení si osobných vecí nasledovalo ešte pred cestou domov pár športových okamihov na ihrisku. Trošku unavení, ale spokojní sme zakončili našu výpravu cestou v autobuse. S vďakou k našim priateľom zo Šardíc i všetkým zúčastneným si plánujeme už teraz ďalší ročník tejto športovej súťaže!

PaedDr. Adriana Slížová, Mgr. Zuzana Illéšová, PaedDr. Ondrej Mlynek

Foto: PaedDr. Adriana Slížová

Deň rodiny

V sobotu 17. júna 2023 bolo pri našej základnej škole skutočne rušno, veselo, slávnostne... Konali sa dve zaujímavé podujatia: Prvý ročník súťaže Guláš Majster 2023 a v ŠKD slávnosť venovaná k sviatku Dňa rodiny.

Účasť detí, rodičov aj starých rodičov nás veľmi potešila. Stretli sme sa na školskom dvore všetci spolu, ako jedna veľká rodina. Na tento deň sme sa pripravovali s deťmi dlhší čas, trénovali sme krásne piesne, veselý tanček, básne venované otcom, starkým, matkám, svojim rodinám. Zároveň deti kreslili pre svojich rodičov svoju rodinu ako úprimný darček. Na krásnych

dielkach pracovali usilovne každé odpoľudnie. Po vystúpení s patričnou hrdosťou kresby darovali svojim rodičom.

Za usilovnosť sme im pripravili rodinné prekvapenie – súťažný domček a viacero zaujímavých stanovišť. Deti aj rodičia spoločne absolvovali tradičné i netradičné športové disciplíny. Mnohí si vyskúšali chôdzu na vysokej nohe: chodúľo-krok, letné lyže - lyžovanie vo dvojici, kreslenie na fóliu, tvorivý aj športový kútik. Po absolvovaní všetkých disciplín mali súťažiaci vo svojich domčekoch „svoje rodinky“ alebo krásnu „rodinnú medailu“. Nakoniec boli všetci odmenení sladkou maškrtou.

Počas celého odpoľudnia Renáta Bosáková maľovala detičky na tvár, následne sa v prípravnom fotokútiku mohli pofotiť so svojimi rodičmi. Pre všetkých súťažiacich rozvoniaval chutný guláš a všakovaké dobroty zo školskej jedálne.

Vychovávateľia z ŠKD

Foto: Katarína Bašková

Po stopách hrdinov SNP

S blížiacim sa koncom školského roka prišiel čas na odmenu pre žiakov odborného učilišťa školským výletom. V utorok 30. mája 2023 sme sa vybrali spoznávať krásy našej prírody a niečo sa naučiť z histórie Slovenského národného povstania. Plní očakávaní sme začali našu cestu. Postupne sme spoznali prírodné krásy na Donovaloch, ktoré sa nachádzajú na rozhraní Veľkej Fatry a Starohorských vrchov. Lanovkou sme sa vyviezli na vrch Nová hoľa, ktorý meria 1361m n. m. Počasie nám prialo, bolo krásne slnečné.

Výhľady na široké okolie boli neopísateľné. Žiakov fascinoval ešte sneh na končiaroch vrchov, ktorý v horúcom počasí pôsobil očarujúco. Po chutnom obede sme sa vybrali lanovkou naspäť dolu. Naša cesta sa tu nekončila. Pokračovala v Banskej Bystrici. V Múzeu Slovenského národného povstania sme absolvovali prehliadku s odborným výkladom pani historičky. Rozprávanie bolo veľmi pútavé, niekedy aj smutné, čo všetko sa udialo na našom území. Videli sme množstvo vystavených exponátov k téme SNP. Na pamiatku na tento deň sme si pri múzeu urobili spoločnú fotografiu. Pred odchodom sme si pomaškrtili na osviežujúcej zmrzline. Obohatení zážitkami a poznatkami o Slovensku nielen z histórie, ale aj o jeho prírodných krásach, sme sa vrátili domov. Veríme, že aj ďalšie školské výlety po našej rodnej vlasti v nás zanechajú úctu a lásku k nej.

Mária Štefáková

Foto: Jana Adámková

Cukrárska súťaž

Dňa 13. júna sa dve žiačky OUI Mojmirovce Kristína Kudriová a Kristína Ulická, pod vedením majsterky odborného výcviku Jany Adámkovej, zúčastnili celoslovenskej súťaže praktických zručností a odborných vedomostí v učebnom odbore cukrárska výroba a gastronomické služby. Súťaž sa konala v Spojenej škole v Hlohovci. Cieľom atraktívnej súťaže bolo vyvo-

lať hlbší záujem žiakov o učebný odbor cukrárska výroba, vytvoriť podmienky pre nadobudnutie vedomostí a pracovných zručností žiakov. Potešujúcim prvkom bolo uplatnenie aktuálnych trendov v cukrárskej výrobe. Naše žiačky dokázali prepojiť pečenie s estetickým cítením.

PaedDr. Iveta Štefanovičová

Foto: Jana Adámková

*Milí čitatelia,
v letnom dvojčísle vám Mária Černeková prináša ľahké a jednoduché recepty, ktoré nezaberú veľa času a sú výživné. Rôzne druhy zeleniny zo záhrady v kombinácii s kuskusom vytvoria chutné a zdravé letné jedlo. Sezónne ovocie s lievancami isto osvieži a môže byť skvelou pochúťkou aj pri letných posedeniach s rodinou.*

Grilované kuracie prsia s kuskusom a zeleninou

Potrebuje (2 porcie):

400 g kuracích prs
500 ml vývaru
alebo vody
olej
soľ
mleté biele korenie
50 g masla
250 g kuskusu

Zo zeleniny:

2 mrkvy, zelenú,
žltú a červenú
papriku, zelenú a
žltú cuketu

Šalát:

lollo-rosso šalát,
listový a hlávkový
šalát, rukolu,
baby špenát,
bielu a červenú
reďkovku, 1
mrkvu, 150 g
bieleho jogurtu,
olivový olej,
soľ, mleté biele
korenie, horčicu,
šťavu z polovice
citróna

Na ozdobu:

1 cherry
paradajku, 1
batat a **bylinky:**
tymian, kvet kari
korenia, šalviu

Postup:

Na grilovacej panvici si poriadne z oboch strán opečieme kuracie prsia dozlatista. Preložíme na plech a dáme do rúry na 175 stupňov Celzia na 5-7 minút. Po vytiahnutí z rúry mäso osolíme a dáme do misy. Výpek z kuracieho mäsa zalejeme vývarom alebo vodou, dochutíme soľou a mletým bielym korením. Pridáme maslo a necháme zredukovať. Precedíme.

V hrnci zovrieme vývar alebo vodu a vsypeme kuskus. Zakryjeme pokrievkou a necháme postáť. Na panvicu si nalejeme olej, do ktorého najskôr dáme očistenú a na malé kocky nakrájanú mrkvu, ktorú budeme dlhšie grilovať. Neskôr k nej pridáme nakrájanú papriku a cuketu a spolu grilujeme, pokým sa nevyparí všetka voda. Zmiešame s kuskusom. Dochutíme soľou a mletým bielym korením.

Všetky druhy šalátu, rukolu a baby špenát umyjeme v studenej vode, nakrájame alebo natrháme na menšie kúsky. Pridáme nakrájanú reďkovku a mrkvu. V miske zmiešame biely jogurt, olivový olej, soľ, mleté biele korenie, horčicu a šťavu z polovice citróna. Nalejeme na šalát alebo podávame samostatne v miske.

Kuracie mäso nakrájame a servírujeme s kuskusom, výpekcom a šalátom. Dozdobíme bylinkami.

Tip: Môžeme podávať aj so cherry paradajkou a batatovým čipsom. Cherry paradajku chvíľu osmažíme v oleji a necháme odkvapkať na kuchynskom servítke. Podobne si pripravíme aj batatový čips. Surový sladký zemiak (batat) nastrúhame na tenké kolieska, ktoré pomaly vysmažíme na oleji a necháme tiež odkvapkať na kuchynskom servítke.

Potrebuje (2 porcie):

500 ml mlieka
21 g droždia
3 vajcia
trochu soli a
kryštalového cukru
hladkú múku
olej

Plnka:

250 g mascarpone
150 g bieleho
jogurtu
práškový cukor
podľa chuti

Ovocie:

josta, egreš, maliny,
ríbezle, višne

Na ozdobu:

lístky mäty, nechtík
lekársky, levanduľa

Lievance (dolky) s ovocím

Postup:

Do vlažného mlieka pridáme droždie, vajcia, trochu soli a kryštalového cukru. Nakoniec pridáme hladkú múku na zahustenie a všetko vymiešame na hladké cesto (ako na palacinky). Cesto necháme nakysnúť na teplom mieste 20-30 minút.

Lievance opekáme na naolejovanej panvici z oboch strán. Spojené po dve naplníme plnkou. Vrch lievancov dozdobíme opäť plnkou. Servírujeme so sezónnym ovocím, lístkami mäty, nechtíkom lekárskym alebo levanduľou. Poprášime práškovým cukrom.

Dobrá chuť!

Príjemné letné prázdninové dni praje Mária Černeková

Mgr. Dagmar Kiššová

Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Redakčné oznámenie o oprave chyby v časopise Mojmirovčan č. 6/2023, a to v článku Divina na smotane s karlovarskou knedľou. Pri ingredienciách na prípravu karlovarskej knedle je chybné uvedení názov Suroviny (bosniaky). Správne: Suroviny (Karlovarská knedľa – 2 porcie). Za chybu sa ospravedľujeme.

Výcvik žiadateľov o vodičské oprávnenie sk. **B, B96**

Autoškola **PANTER**

Základný výcvik **AND** Rýchlokurz

ZĽAVA pre skupiny
študentov

a **obyvateľov vašej obce!**

Prihlás sa a vyhraj

2x lístky na FRAGILE v Nitre

Prihlás sa a vyhraj

2x lístky na OKTAGON

Prihlás sa

a vyhraj

1x olejomaľbu

ANIME

FRAGILE QUEEN

NAJVIŠIE HITY SKUPINY QUEEN S ROCKOVOU KAPELOU

Autoškola PANTER Golianova 83 Nitra - Čermáň

♠ PO-PIA: 10.00-17.30 hod ♠ Infolinka: **0905 554 888** ♠